

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 12/2022 van 21 januari 2022

Betreft: Adviesaanvraag over een Ontwerpbesluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot wijziging van het besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 1 december 2016 betreffende het beheer van afvalstoffen en gelinkte bepalingen (CO-A-2021-252)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"), aanwezig: mevrouw Marie-Hélène Descamps, en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Frank Robben;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Alain Maron, Brussels minister van Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie en Participatieve Democratie, ontvangen op 23 november 2021;

Brengt op 21 januari 2022 het volgende advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Brussels minister van Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie en Participatieve Democratie (hierna "de aanvrager") vroeg op 23 november 2021 het advies van de Autoriteit over een ontwerpbesluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot wijziging van het besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 1 december 2016 betreffende het beheer van afvalstoffen en gelinkte bepalingen (hierna "het ontwerp").
2. De materie waarop het ontwerp betrekking heeft, wordt momenteel geregeld door de ordonnantie van 14 juni 2012 betreffende afvalstoffen (hierna "ordonnantie afvalstoffen"), die zorgt voor de omzetting van Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen, de verordening van 5 juni 1997 betreffende milieuvergunningen¹ en het Wetboek van 25 maart 1999 inzake inspectie, preventie, vaststelling en bestraffing van milieumisdrijven, en milieuaansprakelijkheid². Deze normen, die met name ten uitvoer worden gelegd door het kaderbesluit betreffende het beheer van afvalstoffen (hierna "Brudalex" (voor Bruxelles/Brussel-Déchéts-Afvalstoffen-LEX)), zijn onlangs gewijzigd ter gelegenheid van de omzetting van de zes Europese richtlijnen betreffende afvalstoffen en de circulaire economie³. Zoals in de nota aan de regering wordt gesteld, is de herziening van Brudalex geen voorwaarde voor de omzetting van deze richtlijnen, maar impliceert de wijziging van de ordonnantie afvalstoffen dat Brudalex in overeenstemming wordt gebracht.
3. Bij de adviesaanvraag heeft de afgevaardigde ambtenaar gespecificeerd dat het verzoek om advies beperkt is tot de artikelen 1.9, 2 en 7 van het ontwerp, alsmede tot de artikelen 2.2.9, 1° en 2.3.1,

---

¹ BS 26.06.1997

² BS 24.06.1999

³ Namelijk:

- Richtlijn (EU) 2018/849 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van de Richtlijnen 2000/53/EG betreffende autowrakken, 2006/66/EG inzake batterijen en accu's, alsook afgedankte batterijen en accu's, en 2012/19/EU betreffende afgedankte elektrische /en elektronische apparatuur ;
- Richtlijn (EU) 2018/850 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 1999/31/EG van de Raad betreffende het storten van afvalstoffen ;
- Richtlijn (EU) 2018/851 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen ;
- Richtlijn (EU) 2018/852 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 94/62/EG betreffende verpakking en verpakkingsafval.
- Richtlijn (EU) 2019/883 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen, tot wijziging van Richtlijn 2010/65/EU en tot intrekking van Richtlijn 2000/59/EG (Voor de EER relevante tekst).
- Richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu.

⁴ Binnen 6 maanden na de inwerkingtreding van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid die op hem van toepassing is, moet de producent een plan voor afvalpreventie en -beheer opstellen dat de volgende elementen en verplichtingen bevat:

1° identificatiegegevens:

§2, 2° en 3° van het gewijzigde besluit. De Autoriteit neemt hier nota van, maar merkt op dat het besluit ook diverse bepalingen inzake rapportage bevat.

4. Artikel .9 van het ontwerp integreert een hoofdstuk 4 "*privacy en persoonsgegevens*" in Brudalex. Artikel 2 van het ontwerp voorziet in de toevoeging van diverse bepalingen betreffende compostering. En artikel 7 van het ontwerp voorziet in de toevoeging van diverse bepalingen betreffende afvalstoffen van activiteiten in de gezondheidszorg en met name (wat de verwerking van persoonsgegevens betreft) van artikel 4.7.5. betreffende de vorming van het personeel, waarin wordt bepaald dat de verantwoordelijke voor het beheer van afvalstoffen in de zorg een register bijhoudt van de vorming op het gebied van afvalstoffenbeheer en van het bijwonen van die vormingen, dat ten minste eenmaal per jaar moet worden bijgewerkt.
5. De ordonnanties tot uitvoering waarvan het besluit (zoals gewijzigd door het ontwerp) bevatten ook bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens. Zo bevat de ordonnantie afvalstoffen⁶ een artikel 59 dat luidt als volgt:

§ 1. Alle persoonlijke inlichtingen die worden ingezameld of meegedeeld op aanvraag van [1 Leefmilieu Brussel]¹ in het kader van deze ordonnantie en de uitvoeringsbesluiten ervan, hierna inlichtingen genoemd, zijn betrouwbaar en moeten worden verwerkt overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van

-
- a) de naam, de rechtsvorm en het handelsregisternummer of een overeenstemmende registratie en het btw-nummer van de producent voor de overeenkomstige afvalstoffen;
  - b) de verblijfplaats en het adres van de producent en, in voorkomend geval, de maatschappelijke, de administratieve en de exploitatiezetel, met een adres in België dat van een gevolmachtigde kan zijn;
  - c) het telefoonnummer van de verblijfplaats of van de zetel waar de producent of zijn gemachtigde kan worden bereikt;
  - d) de naam en de functie van de ondertekenaar van het plan inzake de preventie en het beheer van de afvalstoffen die onderworpen zijn aan een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.

⁵ Art. 2.3.1 § 1. De erkenning van een organisme dat door de producenten belast wordt met de uitvoering van de verplichtingen die hen door dit besluit worden opgelegd, kan alleen worden toegekend aan rechtspersonen die aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° opgericht zijn in de vorm van een vereniging zonder winstgevend doel in de zin van de wet van 27 juni 1921 over de verenigingen zonder winstgevend oogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen;

2° de ten laste neming voor rekening van zijn contractanten van één of meer verplichtingen in het kader van de hen opgelegde uitgebreide producentenverantwoordelijkheid als statutair doel hebben;

3° onder zijn bestuurders of onder de personen die ertoe gemachtigd zijn de vereniging te verbinden, alleen personen tellen die hun burger- en politieke rechten genieten;

4° onder zijn bestuurders of onder de personen die ertoe gemachtigd zijn de vereniging te verbinden, geen enkele persoon tellen die bij een in kracht van gewijsde gegane beslissing is veroordeeld voor een overtreding van de in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geldende milieuwetgeving en van zijn uitvoeringsbesluiten of van elke gelijkwaardige wetgeving van een lidstaat van de Europese Unie;

(...)

§ 2. De erkenningsaanvraag bevat de volgende gegevens en stukken:

2° de nominatieve lijst van de bestuurders en van de personen die ertoe gemachtigd zijn de vereniging te verbinden;

een uittreksel uit het strafregister van de bestuurders en van de personen die ertoe gemachtigd zijn de vereniging te verbinden;

⁶ Ordonnantie van 14 juni 2012 (B.S. 27.06.2021); Zie ook artikel 13 van het Wetboek betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu en milieuaansprakelijkheid (B.S. 24.06.1999)

persoonsgegevens.

De verwerking van de inlichtingen strekt tot de voorbereiding of opstelling van het bij hoofdstuk 3 bedoelde gewestelijke afvalplan, of een reglementering betreffende afvalstoffen of voor het nakomen van internationale, intergewestelijke of gewestelijke verplichtingen.

Leefmilieu Brussel is verantwoordelijk voor de verwerking van de inlichtingen. Overeenkomstig artikel 4, § 1, 3° van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, moeten de persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

De Regering mag die inlichtingen inwinnen en zodra ze anoniem gemaakt zijn, ze verwerken voor statistische doeleinden of om het afvalbeleid te verbeteren.

§ 2. De noodzakelijke individuele inlichtingen die vereist zijn voor het in het tweede lid van de eerste paragraaf bedoelde doeleinde, worden door de personen die ze bezitten ter beschikking gesteld van Leefmilieu Brussel op zijn verzoek.

Elk verzoek moet een uitdrukkelijke motivering bevatten waarin de noodzakelijke aard en de nagestreefde doelstelling aangetoond worden.

6. Aangezien de Autoriteit in het kader van deze adviesaanvraag niet over de tekst van deze ordonnances beschikt, kan uit het stilzwijgen hierover in dit advies niet worden afgeleid dat de daarin vervatte gewijzigde bepalingen niet voor kritiek of voor verbetering vatbaar zijn.

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

1. Rechtsgrond en legaliteitsbeginsel

7. De Autoriteit wijst erop dat, overeenkomstig een gezamenlijke lezing van artikel 8 EVRM, artikel 22 van de Grondwet en artikel 6, lid 3, van de AVG, elke overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer moet worden voorgeschreven in een '*voldoende precieze wettelijke bepaling*' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met het nagestreefde doeleinde. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling worden de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven⁷. De uitvoerende macht kan in principe slechts worden gemachtigd voor de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd.

---

⁷ Zie DEGRAVE, E., "L'e-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, blz. 161 e.v. (zie o.a.: EHRM, arrest Rotaru tegen Roemenië, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

8. In het onderhavige geval is de Autoriteit van oordeel dat bepaalde verwerkingen van persoonsgegevens waartoe het ontwerp aanleiding geeft, resulteren in een aanzienlijke aantasting van de rechten en vrijheden van de betrokkenen.
9. In dat geval is het voldoende dat het (de) doeleinde(n) van de verwerking⁸ en de verwerkingsverantwoordelijke in de ordonnantie worden vermeld.
10. Deze vaststelling geldt echter niet voor de verwerking van de gegevens uit het strafregister van bestuurders en personen die de vereniging zou kunnen schaden (artikel 2.3.1, §2). De eis tot overlegging van deze uittreksels door de bestuurders van vzw's waarvan het maatschappelijk doel de vertegenwoordiging van de producenten is, die vergelijkbaar is met een reglementering van de beroepsgroep, vormt immers een aanzienlijke aantasting van het recht op bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen, dat (onder meer) is neergelegd in artikel 22 van de Grondwet, alsmede in hun recht op vrije keuze van beroepsactiviteit, dat is neergelegd in artikel 23 van de Grondwet. Gelet op het legaliteitsvereiste van de artikelen 22 en 23 van de Grondwet, moet, alvorens bij regelgeving een dergelijke eis te stellen, worden nagegaan of de ordonnantie daartoe een toereikende grondslag bevat. Zo nodig zal de formulering van het ontwerpbesluit worden herzien om de bepaling van de ordonnantie op te nemen die de Regering de bevoegdheid geeft een dergelijke eis te stellen. Indien de ordonnantie geen bepaling bevat die de regering hiertoe machtigt, moet een dergelijke wettelijke machtiging worden opgenomen om dit beroep te regelen via wetgeving.
11. Bovendien moeten, overeenkomstig artikel 22 van *de Grondwet*, de "essentiële elementen" van de verwerking van gegevens uit het strafregister van bestuurders gedefinieerd worden in de ordonnantie. Het gaat om deze elementen: (het)(de) precieze doeleinde(n)⁹, waarvan bij lezing reeds kan worden afgeleid welke gegevensverwerkingsverrichtingen zullen worden ingevoerd voor de verwezenlijking ervan, de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke(n), het soort gegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van (dit) (deze) doeleinde(n), de bewaartermijn van de gegevens¹⁰, de categorieën van betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt, de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de gegevens worden meegedeeld¹¹ en de omstandigheden waarin ze zullen worden meegedeeld, evenals de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot en met 22 en 34 van de AVG. Gezien de omvang van de vereiste wijzigingen, meent de Autoriteit dat het gewijzigde ontwerp haar dient te worden voorgelegd,

---

⁸ Zie ook artikel 6.3 van de AVG.

⁹ Zie ook artikel 6.3 van de AVG.

¹⁰ Het Grondwettelijk Hof heeft erkend dat "de wetgever (...) de bewaring van persoonsgegevens en de duur van die bewaring op een algemene wijze (vermocht) te regelen", Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.23.

¹¹ Zie bijvoorbeeld Grondwettelijk Hof, arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.18, en Grondwettelijk Hof, arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015, punten B.36.1 e.v.

vergezeld van of voorafgegaan door een adviesaanvraag over een ontwerp van wijziging van de ordonnantie.

2. Doeleinden

12. Volgens artikel 5.1.b) van de AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
13. De Autoriteit merkt op dat het ontwerp verschillende specifieke doeleinden heeft. Zoals eerder vermeld moet het doel echter worden opgenomen in een norm van wetgevende rang. Met het oog op de leesbaarheid is de Autoriteit van mening dat in het ontwerp moet worden verwezen naar het artikel van de ordonnantie waarin het doel van de verwerking van dergelijke gegevens wordt omschreven en waarin de regering in voorkomend geval de bevoegdheid wordt verleend de reikwijdte ervan te specificeren. Indien de ordonnantie geen bepaling bevat die de regering de bevoegdheid geeft de reikwijdte van deze doeleinden te specificeren, dient de ordonnantie op dit punt te worden gewijzigd.
14. Met betrekking tot de eis om een uittreksel uit het strafregister te verstrekken, herinnert de Autoriteit eraan dat overeenkomstig artikel 6.3 van de AVG, gelezen in het licht van overweging 41 van de AVG en artikel 22 van de Grondwet, het doel op voldoende uitdrukkelijke en nauwkeurige wijze moet worden geformuleerd om te waarborgen dat personen zich duidelijk bewust zijn van de precieze redenen waarom hun persoonsgegevens worden verwerkt. Uit de lezing ervan moet de burger kunnen opmaken welke gegevensverwerkingen nodig zijn om het doeleinde te realiseren¹².
15. Daarom is de Autoriteit van oordeel dat wanneer de verplichting om een uittreksel uit het strafregister over te leggen niet wordt weggelaten, de ordonnantie moet worden gewijzigd om het doel te vermelden van de verwerking van de gegevens uit het uittreksel uit het strafregister van de bestuurders van de vzw¹³.
16. Verder is het van belang dat, indien deze verplichting wordt gehandhaafd, het model van het uittreksel dat moet worden opgesteld, nauwkeurig wordt omschreven.

---

¹² Een goed geformuleerde doelstelling zal dus de noodzaak (of anderszins) aantonen van de afwezigheid van ontzetting en veroordeling voor milieudelicten.

¹³ De Autoriteit vestigt de aandacht van de aanvrager op het feit dat de wet van 1921 is ingetrokken en dat vzw's nu vallen onder het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

3. Evenredigheid/ minimale gegevensverwerking

17. Artikel 5.1.c) van de AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (beginsel van "minimale gegevensverwerking").
18. Wat betreft de eis om een uittreksel uit het strafregister te verstrekken, is de Autoriteit in de eerste plaats van oordeel dat het onevenredig lijkt om geen termijn vast te stellen waarbinnen dergelijke veroordelingen niet mogen hebben plaatsgevonden, aangezien elke veroordeelde die zijn straf heeft uitgezeten de mogelijkheid van sociale reïntegratie moet hebben.
19. Verder stelt de Autoriteit vast dat artikel 2.3.1. §1, de erkenning van een organisme dat door de producenten belast wordt met de uitvoering van de verplichtingen die hen worden opgelegd onder meer afhankelijk stelt van de volgende voorwaarden : "*onder zijn bestuurders of onder de personen die ertoe gemachtigd zijn de vereniging te verbinden, alleen personen tellen die hun burger-en politieke rechten genieten*" en "*geen enkele persoon tellen die bij een in kracht van gewijsde gegane beslissing is veroordeeld voor een overtreding van de in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geldende milieuwetgeving en van zijn uitvoeringsbesluiten of van elke gelijkwaardige wetgeving van een lidstaat van de Europese Unie*".
20. Om te voorkomen dat minder ernstige of zeer oude veroordelingen een onevenredige belemmering vormen voor de reïntegratie van de betrokkenen¹⁴, moet in de bepaling van de ordonnantie die de regering machtigt om te voorzien in de verwerking van persoonsgegevens die voorkomen in het uittreksel uit het strafregister van de bestuurders van vzw's, duidelijk worden vermeld dat de gegevens die in het over te leggen uittreksel voorkomen, strikt beperkt blijven tot de eventuele vermelding van een ontzetting uit de burgerlijke en politieke rechten en tot eventuele veroordelingen bij een kracht van gewijsde gegane beslissing wegens een inbreuk op de in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geldende milieuwetgeving en haar uitvoeringsbesluiten of enige andere gelijkwaardige wetgeving van een Lidstaat van de Europese Unie. Daarnaast zal ook worden aangegeven binnen welke termijn dergelijke veroordelingen niet mogen hebben plaatsgevonden.
21. De Autoriteit is van oordeel dat de andere categorieën gegevens die in het kader van het ontwerp zullen worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot hetgeen noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de beoogde doeleinden.

---

¹⁴ Zie over deze kwestie V. De Greef, « *Surveiller et punir... Les personnes condamnées par le casier judiciaire* », Le casier judiciaire. Approches critiques et perspectives comparées, sous la dir. de V. De Greef et J. Pieret, Bruxelles, Larcier, coll. Crimen, 2011, pp. 21-39

4. Verwerkingsverantwoordelijke

22. Zoals eerder als gezegd, wanneer de verwerking van gegevens een bijzonder ernstige inmenging vormt op de rechten en vrijheden van de betrokkenen, zoals in het onderhavige geval, is het noodzakelijk dat voor elke verwerking de essentiële elementen, waaronder de uitdrukkelijke identificatie van de verwerkingsverantwoordelijke, door de wetgever worden vastgesteld.
23. Wat de andere verwerking van persoonsgegevens betreft, merkt de Autoriteit op dat het ontwerp Leefmilieu Brussel aanwijst als de verantwoordelijke voor de verwerking van het plan voor preventie en het beheer van de afvalstoffen, de erkenningsaanvraag van de instantie die de producenten vertegenwoordigt en de diploma's, certificaten of vormingattesten die de kennis aantonen van de inzamelaar, handelaar of makelaar in ongevaarlijk of gevaarlijk afval, van de verantwoordelijke beheer afvalstoffen- en de verantwoordelijke beheer afvalstoffen van de zorg.
24. De beheerder van de composteersite is verantwoordelijk voor de verwerking van persoonsgegevens betreffende vorming en toegang tot de site (wijkcompostering of bedrijfscompostering) en de verantwoordelijke voor het beheer van het zorgafval is verantwoordelijk voor de verwerking van het vormingsregister van het personeel van de zorgafvalverwerker.
25. Wat de beheerders van de composteersites en de verantwoordelijke voor het beheer van zorgafval; betreft, vraagt de Autoriteit zich af in hoeverre zij in staat zijn het doel van en de middelen voor de verwerking te bepalen. Wanneer de doelstellingen van en de middelen voor de verwerking bepaald worden door nationaal recht «kan worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria van het [nationaal] recht deze wordt aangewezen».¹⁵ Hoewel de lidstaten de toepassing van de regels van de AVG kunnen bepalen in bijzondere domeinen waar zij zelf de regels opstellen teneinde in deze domeinen de coherentie en de duidelijkheid van het wettelijk kader te bewaren dat toepasselijk is op gegevensverwerkingen, kunnen zij evenwel niet afwijken van de AVG of afzien van de daarin bepaalde definities¹⁶. De aanwijzing van een verwerkingsverantwoordelijke in de regelgeving dient met andere woorden te stroken met de rol die deze actor in de praktijk speelt. Het tegenovergestelde beweren zou niet alleen ingaan tegen de letter van de AVG maar zou eveneens de doelstelling ervan in gevaar kunnen brengen om een coherent en hoog beveiligingsniveau te verzekeren voor natuurlijke personen. Indien dus uit de rol van de verschillende actoren zou blijken dat Leefmilieu Brussel medeverantwoordelijk was voor de verwerking, moet dit worden vermeld. Zo niet, dan moet de verantwoordelijkheid van elke actor verder worden verduidelijkt.

---

¹⁵ Artikel 4, punt 7), van de AVG. Betreffende de vaststelling van de respectieve verantwoordelijkheden van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken, lees eveneens artikel 26, 1., van de AVG

¹⁶ Lees artikel 6, lid 3, alinea 2, en de overwegingen 8 en 10 van de AVG.

26. Echter, "het bestaan van een gezamenlijke verantwoordelijkheid vertaalt zich niet noodzakelijkerwijs in een gelijkwaardige verantwoordelijkheid [... en] deze ondernemers kunnen juist in verschillende stadia en in verschillende mate bij deze verwerking betrokken zijn, zodat het niveau van verantwoordelijkheid van elk van hen moet worden beoordeeld in het licht van alle relevante omstandigheden van het geval"¹⁷. Het is "in het kader van zijn verantwoordelijkheden, zijn bevoegdheden en zijn mogelijkheden" dat de medeverantwoordelijke zal waken over de conformiteit van zijn activiteit met de regels inzake gegevensbescherming¹⁸.

5. Bewaartermijn

27. Krachtens artikel 5, lid 1, punt e), van de AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
28. Met betrekking tot de verwerking van gegevens uit strafregisters is de Autoriteit, in het licht van artikel 6.3 van de AVG, van oordeel dat (maximale) bewaartermijnen voor te verwerken persoonsgegevens moeten worden vastgesteld en aangegeven (in de ordonnatie), rekening houdend met de verschillende doeleinden en (categorieën van) gegevens.
29. Met betrekking tot andere gegevens die worden verwerkt, beveelt de Autoriteit aan dat in het ontwerp wordt gespecificeerd dat het gaat om een maximumtermijn waarna de persoonsgegevens worden gewist.

6. Overschrijfverbod

30. De rechtstreekse toepasselijkheid van Europese verordeningen verbiedt de overschrijving ervan in het nationale recht, omdat een dergelijke procedure "een dubbelzinnigheid *kan creëren over zowel de juridische aard van de toepasselijke bepalingen als het tijdstip van hun inwerkingtreding*"¹⁹.
31. Aangezien het ontwerpartikel 1.12.1. een herhaling is van artikel 12 van de AVG, biedt deze bepaling geen enkele juridische meerwaarde ten opzichte van de AVG. Dit moet dan ook geschrapt worden. Alleen de laatste zin van dit artikel, volgens welke betrokkenen hun rechten kunnen uitoefenen

¹⁷ HvJ-EU, (Gr. Kam. , 5 juni 2018 (UNABHÄNGIGES LANDESZENTRUM FÜR DATENSCHUTZ SCHLESWIG-HOLSTEIM v/ WIRTSCHAFTSAKADEMIE SCHLESWIG-HOLSTEIN GMBH), aff. C-210/16, punt 43. Lees eveneens het Advies G29, 1/2010 over de begrippen "voor de verwerking verantwoordelijke" en "verwerker", 16 februari 2010, p. 20.

¹⁸ EHvJ, (Gr. Kam.), 13 mei 2014 (GOOGLE SPAIN SL, GOOGLE INC. v/ AEPD), aff. C-132/12, punt 38.

¹⁹ HvJ-EU, 7 februari 1973, Commissie C. Italië (C-39/72), Jurisprudentie, 1973, blz. 101, § 17). Zie ook en met name HJEU, 10 oktober 1973 Fratelli Variola S.p.A. vs. Amministrazione italiana delle Finanze (C-34/73), Jurisprudentie, 1973, blz. 981, § 11; HvJ-EU, 31 januari 1978, Ratelli Zerbone Snc vs. Amministrazione delle finanze dello Stato, Jurisprudentie (C-94/77), 1978, blz. 99, §§ 24-26.

"overeenkomstig de modaliteiten die zijn meegedeeld" kan het ontwerp een meerwaarde geven, op voorwaarde dat deze modaliteiten daarin nader worden uitgewerkt.

7. Rapportage

32. De Autoriteit merkt op dat een aantal bepalingen van het besluit in rapportageregels voorzien (zie met name artikel 2.4.62. voor producenten).
33. Immers, de wijzigingen die krachtens de richtlijnen van 2018 in de kaderrichtlijn afvalstoffen zijn aangebracht met het oog op de invoering van de begrippen circulaire economie en uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, gingen gepaard met de vaststelling van streefcijfers voor afvalbeheer en de invoering van meldsystemen om deze te kunnen beoordelen²⁰. De Autoriteit meent dat het beter zou zijn dat het verschijnen van *big data* in de Europese regelgeving inzake afval gepaard zou zijn gegaan met de verankering van de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens²¹, maar dit was niet het geval en het is dus aan de lidstaten om dit te doen wanneer zij deze richtlijnen omzetten.
34. Voor het overige herinnert de Autoriteit eraan dat verdere verwerking voor statistische doeleinden bij voorkeur dient te geschieden met gebruikmaking van anonieme gegevens²². Indien het niet mogelijk is om met anonieme gegevens het beoogde verwerkingsdoeleinde te bereiken, kunnen gepseudonimiseerde²³ persoonsgegevens worden gebruikt. Indien ook deze niet toelaten het beoogde doeleinde te verwezenlijken kunnen, slechts in laatste instantie, ook niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden aangewend.

Hoge standaard van anonimisering

35. De Autoriteit vestigt de aandacht van de aanvrager op het feit dat er een verschil bestaat tussen gepseudonimiseerde gegevens, die in artikel 4, 5), van de AVG worden gedefinieerd als gegevens die

---

²⁰ Over de big data problematiek bij het beheer van afvalstoffen, zie Parag Kedia, 'Big data analytics for efficient waste management' (2016)5 IJRET 208; Fredrik Kekäläinen, 'IoT& Big Data solving problems for the waste & recycling industry' (Presentation to ITRE Committee, 13 June 2016) (http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/103427/4_enevo.pdf), cité par Alessandra CALVI, INTERRELATIONSHIPS BETWEEN EU DATA PROTECTIONLAWANDTHE CIRCULAR ECONOMY - DATA PROTECTION AND ENVIRONMENTAL CHALLENGES RAISED BY THE INTERNET OF THINGS, mémoire VUB – IES, 2019, p. 18 (https://innoviris.brussels/sites/default/files/documents/thesis_award_2019_interrelationships_between_eu_data_protection_law_and_circulair_economy.pdf)

²¹ Overeenkomstig artikel 16 RFUE: zie A. CALVI, *op. cit.*, blz. 9-18, waarin de auteur (volgens de Autoriteit terecht) stelt: « *it must be kept in mind that with big data comes big responsibility, from a data protection perspective* »

²² Anonieme gegevens: informatie die niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon kan worden gekoppeld (art. 4.1 punt 4.1) AVG, *a contrario*).

²³ "pseudonimisering: het verwerken van persoonsgegevens op zodanige wijze dat de persoonsgegevens niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt, mits deze aanvullende gegevens apart worden bewaard en technische en organisatorische maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat de persoonsgegevens niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon worden gekoppeld." (zie artikel 4.5) AVG).

"niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt" en geanonimiseerde gegevens, die niet langer met redelijke middelen aan een bepaalde persoon kunnen worden toegeschreven, en dat enkel deze laatste geen persoonsgegevens meer vormen en dus overeenkomstig overweging 26 zijn uitgesloten van de werkingssfeer van de AVG;²⁴.

36. Derhalve, rekening houdend met de definitie van persoonsgegevens in artikel 4, 1), van de AVG²⁵ moet ervoor worden gezorgd dat aan de vereiste hoge normen voor anonimisering wordt voldaan²⁶ en dat de gegevens niet eenvoudigweg worden gepseudonimiseerd. De verwerking van gegevens, zelfs al zijn ze gepseudonimiseerd, moet immers worden gezien als een verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in de AVG.
37. Uit het bovenstaande volgt dat, indien de in het kader van de rapportage verwerkte gegevens inderdaad gepseudonimiseerd zijn (en niet geanonimiseerd) :
- er moet worden verwezen naar het verslag van het Europees Agentschap voor netwerk- en informatiebeveiliging betreffende technieken en goede praktijken voor pseudonimisering²⁷ ;
  - deze verwerking moet worden omkaderd met alle vereiste waarborgen en moet voldoen aan de heersende beginselen ter zake²⁸.

OM DIE REDENEN,

de Autoriteit

is van mening dat:

- de formulering van het ontwerpbesluit dient te worden herzien in die zin dat de bepaling van de ordonnantie wordt opgenomen die de regering machtigt de verplichte mededeling van het uittreksel uit het strafregister van de bestuurders van vzw's op te leggen, dan wel een dergelijke machtiging in de ordonnantie op te nemen (punt 10);
- de "essentiële elementen" van de verwerking van de gegevens uit de strafregisters van de

²⁴ Voor meer informatie, zie advies 5/2014 (WP216) over anonimiseringstechnieken, 2.2.3., blz. 11 van de Groep artikel 29, https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp216_nl.pdf

²⁵ Namelijk: «alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon ("de betrokkene"); als "identificeerbare natuurlijke persoon" wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identifier zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identifier of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor zijn fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit ».

²⁶ De identificatie van een persoon slaat niet enkel op de mogelijkheid om zijn naam en/of adres te achterhalen, maar eveneens op de mogelijkheid om hem te identificeren via een proces van individualisering, correlatie of gevolgtrekking.

²⁷ ENISA, <https://www.enisa.europa.eu/publications/data-pseudonymisation-advanced-techniques-and-use-cases> en <https://www.enisa.europa.eu/news/enisa-news/enisa-proposes-best-practices-and-techniques-for-pseudonymisation>;

²⁸ Hetzelfde geldt voor het evenredigheidsbeginsel dat verwijst naar het specifiekere beginsel van "minimale gegevensverwerking" dat inhoudt dat de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, overeenkomstig artikel 5, lid 1, punt c) van de AVG.

bestuurders in de ordonnantie omschreven moeten worden, waarvan een ontwerp van wijziging, voorafgegaan door of vergezeld van een adviesaanvraag over het ontwerp, dient te worden voorgelegd (punt 11) ;

- in het ontwerp moet worden verwezen naar het artikel van de ordonnantie dat de regering de bevoegdheid verleent het doel van de gegevensverwerking te specificeren of de ordonnantie op dit punt te wijzigen (punt 13) ;
- de ordonnantie moet worden gewijzigd om er een verwijzing in op te nemen naar het doel van de verwerking van de gegevens van het uittreksel uit het strafregister van de bestuurders van de vzw's, alsmede naar het model van het uittreksel dat moet worden opgesteld (punten 15 en 16) ;
- in de bepaling van de ordonnantie die de regering machtigt te voorzien in de verwerking van persoonsgegevens in het uittreksel uit het strafregister van de bestuurders van vzw's, duidelijk moet worden vermeld dat de gegevens die in het over te leggen uittreksel voorkomen, strikt beperkt blijven tot de vermelding van een ontzetting uit de burgerlijke en politieke rechten en van een in kracht van gewijsde gegane veroordeling wegens een inbreuk op de milieuwetgeving, alsmede de termijn waarbinnen deze veroordelingen eventueel niet mogen hebben plaatsgevonden (punt 20) ;
- de verantwoordelijkheid van elk van de actoren moet worden gespecificeerd en de medeverantwoordelijkheid van Leefmilieu Brussel (met de beheerders van de composteersites en de verantwoordelijke voor het beheer van het zorgafval) moet worden overwogen voor de verwerkingen die hen betreffen (punt 25) ;
- de (maximale) bewaartermijnen voor persoonsgegevens uit strafregisters in de ordonnantie moeten worden opgenomen (punt 28) ;
- Artikel 1.12.1 in ontwerp moet geschrapt worden (punt 31) ;

beveelt aan:

- in het ontwerp te verduidelijken dat dit een maximumtermijn is waarna de persoonsgegevens zullen worden gewist (punt 24)

vestigt de aandacht van de aanvrager op de vereiste hoge standaard voor anonimisering (punten 34 tot 37).

Voor het Kenniscentrum,

(get.) Rita Van Nuffelen - Verantwoordelijke a.i. van het Kenniscentrum